

Barbara De Cock

Barbara De Cock is sinds september 2004 assistente Spaanse taalkunde aan de subfaculteit taalkunde. Romaneske legde haar voor u op het spreekwoordelijke rooster.

In juni 2003 behaalde je het diploma van licentiaat Romaanse. Hoe is het toch zo ver met je kunnen komen?

“Eigenlijk is het ‘licentiaat taal- en letterkunde: Romaanse talen’ maar soit. Zoals nog meerdere romanisten heb ik een hele tijd getwijfeld tussen Romaanse en Germaanse talen. Dat zijn eigenlijk de enige studierichtingen die ik ooit serieus overwogen heb, naast tijdelijke bevestigingen voor archeologie en architectuur. Uiteindelijk koos ik Romaanse onder andere omdat ik een nieuwe taal – Spaans – kon bijstuderen.”

Je thesis maakte je onder leiding van prof. Delbecque. Wat moeten we ons voorstellen van een werk dat de titel draagt – excusez du peu – “Instituciones españolas y francófonas de cara a la difusión de la lengua. Su radio de actividad en Bélgica, Estados Unidos y Canada” ? Met linguïstiek lijkt dat weinig te maken te hebben.

“Ik koos dit onderwerp omdat het zowel over Frans als Spaans ging. De keuze voor België, USA en Canada was gedeeltelijk ingegeven door mijn verblijf in Québec net vóór de eerste kandidatuur. Mijn thesis ging gedeeltelijk over taalpolitiek, hoewel niet in de klassieke betekenis die dat in België heeft. Ik bestudeerde dus niet zozeer de strikte wetgeving over taalonderwijs of taalgebruik in de administratie, maar eerder hoe verenigingen hun taal promoten binnen het wettelijk kader waarin ze in een vreemd land moeten werken. Ik bestudeerde zowel minder taalkundige elementen, zoals het cultureel programma van die instellingen, als meer taalkundige elementen, bijvoorbeeld welke variëte of norm van het Frans of Spaans er gepromoot of onderwezen wordt. Een deel van mijn thesis was gewijd aan een analyse van het discours van de organisaties en eventueel het verschil met de praktijk. Zo heb je bijvoorbeeld binnen de Organisation Internationale de la Francophonie een sterke tegenstelling tussen het discours over talige diversiteit en de reële financiële en infrastructurele steun. Het discours van de organisatie benadrukt de gelijkwaardigheid van alle talen die binnen het Francophonie-gebied gesproken worden. Dat gaat dus ook om heel wat Afrikaanse talen. Toch gaat de concrete steun slechts naar die talen die potentieel economisch belangrijk zijn. Ik denk dat de sociale dimensie van taal – en dus ook de hele politiek errond – belangrijk is omdat die de levens van heel wat mensen op een ingrijpende manier beïnvloedt. Het Spaanse taalbeleid, bijvoorbeeld, met een co-officieel statuut voor het Catalaans, Baskisch en Galicisch verschilt duidelijk van het Franse *Une langue, une nation*.”

Vertel eens wat meer over dat verblijf in Québec na je humaniora. Was je een AFS'er?

“Nee, AFS'ers gaan voor een heel schooljaar naar het buitenland. Ik had een beurs gekregen vanwege de Délégation Générale du Québec, zo ongeveer de ambassade van Québec, via het toenmalige La Tour Eiffel – Concours de Français. Ondertussen is dat Olyfran, Les Olympi@des du Français et de la Francophonie, geworden. Ik volgde er vijf weken les in het zomertrimester. Het was een fantastische ervaring om in een andere maatschappij te gaan studeren en wonen. Bovendien volgde ik lessen over etnografie en sociolinguïstiek, waardoor ik ook heel wat te weten kwam over het Frans in Québec en Canada. De Québécois stonden trouwens heel positief tegenover de Belgen, omdat ze ook een beetje 'het kleine broertje' van Frankrijk zijn. Ik vond trouwens dat er verrassend veel van hen al in België geweest waren.”

We schrijven dus juni 2003: diploma op zak. Ben je daarna recht het departement “Romaanse” binnengesukkeld of heb je nog andere tussentijdse activiteiten op je conto?

“‘Departement Romaanse’ ... Eigenlijk is dat de subfaculteit linguïstiek, maar re-soit. In de zomer nadat ik afstudeerde voor Romaanse, heb ik als vakantiejob meegewerkt aan BIS Spaans op het Limburgs Universitair Centrum. BIS staat voor Begeleid Individueel Studeren en is de internet-vervanging van de vroegere correspondentiecurcussen van de Vlaamse Gemeenschap. Mijn job was het uitwerken van leerunits voor de niveaus Threshold 3 en 4. “Threshold” is het derde niveau uit het Europees Referentiekader voor de Moderne talen, dat BIS nog verder heeft onderverdeeld in vier subniveaus. De leerunits gingen over vrij concrete onderwerpen, zoals een hotel reserveren, uitleg vragen in het ziekenhuis enzovoort. Ik zocht dan het basismateriaal en maakte de gepaste oefeningen. Het belangrijkste verschil met het bedenken van lessen en oefeningen voor een ‘gewone’ klascontext (bijvoorbeeld in de leraaropleiding), was om rekening te houden met de mogelijkheden en beperkingen van de elektronische oefenvormen.”

“Na Romaanse, volgde ik de Master in European Studies van de KULeuven. Dat was op vele vlakken een verrijkende ervaring. Het was een Engelstalige opleiding, wat ik, gezien mijn oorspronkelijke twijfel tussen Romaanse en Germaanse, heel leuk vond. Verder kon ik een paar vakken kiezen uit domeinen die mij interesseren, maar die ik niet als volledige opleiding wou volgen, zoals politicologie, sociologie, recht. Tenslotte was de groep studenten heel boeiend. Ze kwamen uit heel uiteenlopende landen, niet enkel EU-lidstaten, maar ook de Verenigde Staten, Turkije, Azië. Hun vooropleidingen waren heel verschillend (politicologie, economie, rechten, talen, en zelfs een enkele informaticus). Ongeveer de helft had al werkervaring, bijvoorbeeld in de journalistiek, in overheidsinstellingen, en in internationale bedrijven en NGO's.”

¡Bueno! ¿Y ahora? Wat behelst je huidige opdracht? En wat zijn je plannen?

“Ik werk aan een doctoraat over persoonsverwijzingen in het Spaans. Concreet bestudeer ik een corpus van teksten van Spaanse ministers van buitenlandse zaken. Dat corpus bestaat uit parlementaire interventies, media-interviews en toespraken voor de Verenigde Naties. Ik bekijk hoe ze naar zichzelf en de groep verwijzen. *Er is beslist dat troepen moeten ingezet worden*, is bijvoorbeeld een handige manier om de verantwoordelijke te ‘verbergen’ in vergelijking met *Ik (de minister) heb beslist dat troepen moeten ingezet worden*.”

“Ongeveer twee derden van mijn werktijd gaat dus naar het doctoraatsonderzoek. Het andere derde doe ik verscheidene taken. Ik geef schrijfoefeningen Spaans aan de studenten uit de eerste licentie om hen beter voor te bereiden voor het schrijven van papers en eventueel een thesis in het Spaans. Verder ben ik de informatiepersoon voor de *Master en estudios ibéricos e iberoamericanos*, een internationale master over taal, literatuur, geschiedenis en kunst uit het Iberisch Schiereiland en Latijns-Amerika.”

Informatiepersoon?

“Ik maak vooral de buitenlandse studenten wat wegwijs in het Leuvense universitaire systeem. Vóór ze een aanvraag indienen, hebben ze vaak nog concrete inhoudelijke vragen over het programma en de toelatingsprocedure. Eens ze hier zijn, moeten ze soms nog wennen aan dingen die voor Leuvense studenten evident zijn. Wij vinden het bijvoorbeeld allemaal normaal dat je de eerste week zonder verplichting eens naar lessen gaat om wat meer informatie te krijgen over het onderwerp en de lesvorm, vóór je een definitieve keuze maakt. In sommige landen moet je echter per vak betalen of wordt er een numerus clausus gehanteerd voor bepaalde cursussen. Dat is dus een veel strikter systeem dat minder ‘academisch shoppen’ toelaat.”

Wat doe je zoal in je vrije tijd?

“Ik heb geen specifieke hobby maar alles wat met actualiteit en cultuur te maken heeft, is voor mij een goede vrijetijdsbesteding. Ik volg het nieuws en de internationale media zoveel mogelijk. Daarnaast woon ik regelmatig concerten bij, vooral van klassieke muziek en folk-muziek, ik bezoek tentoonstellingen en doe verwoede pogingen om de boeken te lezen die al jaren liggen te wachten ...”

Goede moed ermee en succes met je carrière!

Vincent Kortleven